

Årsberättelse.

för Motala Allmänna Idrottsförenings sektion för orientering, skidor och gång, verksamhetsåret 1949.

Sektionsstyrelsen har under året haft följande sammansättning: Ordförande A. Widén, v. ordf. Gösta Nilsson, sekreterare Gunnar Nylander, kassör Svante Magnusson, övriga ledamöter, Torsten Cederin, Clas Klingberg, Ingvar Björkman. Från den 1 september har Lennart Nilsson ingått i styrelsen efter Gösta Nilsson, som avflyttat från staden.

Skidor.

Vinterns Skidsäsong blev helt spolierad, på grund av snöbrist, vilket var ledsamt med tanke på de förberedelser våra skidåkare gjort inför denna säsong. Av träningsintresset att döma gick de våra sin kanske allra bästa säsong till mötes. Nu råder ju ingen över vädrets makter och då får man ju finna sig i dylika bakslag. En tävling hann de dock göra. Vedevägsloppet på 18 km. den 23 januari. Det var första gången de åkte på snö för året, varför inga större framgångar kunde noteras. Något längre fram på vintern kom det lite snö och som den låg kvar några dagar, ordnades en märkesbana i Björka, där Allan Gustavsson slet sig runt de tre milen på guld tid. En god prestation, då c:a 10 plusgrader rådde vid tillfället.

För att stärka ekonomin inför skidsäsongen, var en tombola anordnad under den s.k. skyltsöndagen, vilken sköttes helt av skidgrabbarna. Den lämnade ett gott netto.

Gång.

Varamoronden arrangerades den 8 maj, i samband med Idrottsmässan. Som hela eliten deltog blev det mycket jämna och spännande strider i de olika klasserna. I damklassen blev det en andraplacering genom Svea Stoltz. I programmet ingick även en uppvisning av Örebrogymnasterna, vilken rönt stort bifall. Dragkamparna var som vanligt med och slutligen spelades en fotbollsmatch mellan Motala Verkstads IF:s och Luxors damlag.

Då sektionen för närvarande saknar aktiva gångare, är det styrelsens förhoppning att till ett kommande år få fram intresserade grabbar, som kan föra föreningens färger vidare inom sporten.

Orientering.

Redan den 27 mars var det färdigt för första tävlingen. Den gick i form av en klubbmatch mot OK Linden, Lindesberg, vari även tre grabbar från Vedeväg ingick, som gästade oss några dagar. De anlände till Motala den 25:e och låg sedan i vår stuga i Björka under vistelsen här. Den 26:e hade vi ordnat så att de fick bese Elektrolux och Radiostationen, varefter sektionen bjöd gästerna på kaffe i staden. Samma kväll var det även ordnat med samkväm i stugan. På söndagen möttes vi så i klubbmatchen, som gick i skogarna söder om Hökasjön, med Gustaf Karlsson som banläggare. Allan Gustavsson vann med H. Wrighed på andra plats. Lagsegern gick också till oss, så vi var inga artiga värdar precis. Efteråt fick sektionen som minne av gästerna, en kaffepetter att pryda stugan med. I det segrande laget fick deltagarna som minne en

skida resp. ett borr.

Därpå följde träningstävlingar den 3 och 10 april. Den 18 april gick Cloettaträffen, där föreningen var representerad. Bäst lyckades Göte Magnusson med en 13:e placering. I pojkklassen blev Bo Hammarberg 4:a, Olle Nicklasson 5:a, och Sören Eklöv 7:a, vilket var mycket lovande. Samma dag deltog även några grabbar i OK Dackes vartävling, där Gösta Odermalm blev 5:a i Seniorklassen. På hemmaplan stod sektionen som värd för den s.k. Fyrklubbsmatchen mellan orienteringsklubbarna Dovre, Letstigen, Laxå samt Kumla. För banläggningen svarade T. Cederin och Ingvar Björkman. Start och mål var förlagda till MAIF-stugan.

Den 24:e gick så Östgötaorienteringen, denna gång i de stengiga Grebo-trakterna. Här hemförde Karin Larsson sin hittills största seger genom att vinna damklassen. Sonia Brask blev 3:a. Övriga placeringar blev. A-sen. H. Wrighed 17:e, B-sen. L. Brask 10:e, Äldre juniorer L. Lundkvist 6:a och bland nybörjarna blev Bengt Lindholm 2:e man.

Nästa tävling blev Lokstaffetten, som gick den 1 maj. Här startade föreningen med fyra lag med en 11:e plats som bästa placering. De övriga lagen fullföljde även. På 1:a sträckan blev Göte Magnusson tvåa med Gösta Nilsson på 8:e plats i den mycket jämna toppen. På II:a sträckan blev Gustaf Karlsson bäst med en 9:e placering och på slutsträckan placerade sig Torsten Rydell på 18:e plats. I pojkklassen blev Olle Nicklasson åter fyra.

Den 8 maj var föreningen representerad vid OK. Lindens nationella orientering, dock utan att nå några större framgångar.

Den 16 maj hade sektionen kallat de övriga orienteringsidkande klubbarna i staden till ett möte där man enade sig om samarbete i fortsättningen i form av gemensamma träningstävlingar, samordnandet av resor till större tävlingar och gemensamma KM-tävlingar. Till orienteringsombudsman utsågs Nils Johansson, Motala Affärstryck, vilken samtliga banläggare måste kontakta innan något markområde får disponeras. Ett samarbete, som vi hoppas skall vara till gagn för orienteringssporten i staden.

Höstsäsongen inleddes redan den 7 juli, en mycket varm och tryckande julkväll. Det var första samtävlingen och den räknade c:a 30-talet startande, på de av Gustaf Karlsson lagda banorna. Sen fortsatte träningstävlingarna varje torsdag fram till den 7 augusti, som var första söndagstävlingen. Den gick i SGU:s regi och samlade c:a 40-talet startande.

Den 14 augusti var det så dags för Tjällmotträffen, som i år hade samlat c:a 225 deltagare från hela länet. Vi hade glädjen se Lennart Lundkvist, som segrare i äldre juniorklassen. Bland A-seniorerna G. Nylander 8:e, Göte Magnusson 14:e och Gösta Nilsson 16:e man. I damernas A-klass blev Sonia Brask och Karin Larsson 2:a resp. 3:a och i B-klassen tog Maj Cederin en 2:a placering. På seniorbanan blev det även ett tredje lagpris.

Den 22 augusti var föreningen representerad på två tävlingar. På SGU, Mjölbys jubileumstävling, som gick i Västra Harg, blev Göte Magnusson 7:e man i A-klassen. Bland damerna tog Sonia Brask ånyo en 2:a placering och lika bra var Peter Andersson i klassen yngre juniorer. I äldre oldboy var Alvar Carlén 4:e man och en placering bättre nådde Erik Sandberg i nybörjarklassen för herrar.

I Garphyttan på IF Start's nationella jubileumstävling, startade fem man från föreningen, i A-klassen. Bäst lyckades Tage Fägersten, med en 10:e placering, varpå följde G. Odermalm och Gunnar Nylander på 29:e resp. 31:a plats i den mycket jämna klassen. Det blev även ett 5:e lagpris.

Den 28 augusti gick så vår stora Propagandaorientering med Motala Posten som medarrangör. I partiet mellan Medevi och Bona hade banläggarna Bröderna Nylander och Oscar Hedlund strängt stråken, med start vid Åsandby och mål vid skolan i Bona, där

även utmärkt badställe fanns att tillgå. Tävlningen gick i strål-
lande väder och banorna vunno deltagarnas fulla gillande. En
mycket gedigen prissamling gjorde även sitt till att deltagarna
blev nöjda. Segrare i de olika klasserna blevo.:

Klass A, Henry Wrighed, MAIF, Klass YJ, Nils Erik Åberg, Tjällmo,
Klass B, Nils Persson, Tjällmo, Klass DA, Stina Nilsson, MAIF,
Klass YO, Bengt Ljungström, MAIF, Klass DN, Doris Davidsson, MAIF
Klass AO A. Widén, MAIF, Klass HN, Bo Hermansson, MAIF
Klass AJ, Torvald Karlberg, Tjällmo, Klass P, Åke Wååg, Tjällmo.

Nästa tävling, som var årets Korporationsorientering fick
även i år formen av en budkavle. Banorna, som strängats av
Harald Danell och Clas Klingberg och Allan Guståvson i terrängen
kring Håleberget och Björka, voro bra. Deltagareantalet blev inte
det väntade till stor del beroende på att OK Laxå hade sin Tiveds-
orientering samma dag och vilken många föredrog att åka till.
Det blev en hård strid i toppen mellan Cykelreparatörerna och
Bröderna Rydell, som de senare lyckades avgöra till sin förmån
på slutsträckan. Segrare i firmakorporationen blev alltså Bröderna
Rydell med Elektrolux på andra plats. Bland yrkesgruppen segrade
Cykelreparatörerna med Brandkåren på andra och Tryckerierna på
tredje plats. I ideella gruppen fullföljde endast Läroverket.

På Tivedsorienteringen, som i år gick nordväst om Askersund,
blev det inga större framgångar. Tage Fägersten blev 15:e och
G. Nylander och T. Cederin 16:e resp. 29:e bland de 106 startande
i A-klassen.

Så var vi framme vid årets största arrangemang, DM-budkavlen.
Förbundet hade tidigare förhört sig hos föreningen om inte den
var villig att åtaga sig detta, men något definitivt svar hade
ej lämnats. Så kom ÖOF igen och då bråskade saken varför styrelsen
telefonledes med varandra beslutade åtaga sig uppdraget. Banläggare
hade vi redan. Det var de erfarna grabbarna T. Rydell, Gustaf
Karlsson och T. Cederin, som utsetts att svara för stråken.
Tävlingsdagen var bestämd till den 11 september och det blev åt-
skilliga resor för de utsedda. Det blev en stor apparat att sätta
igång, alla detaljer skulle genomgå och ingen fick klicka den
11:e, det var allas åsikt. Vi hade ju de senast arrangerade DM-
kavlarna i åtanke och mot bakgrunden av dessa var ju målet att om
möjligt visa hur en dylik skulle se ut. Det smiddes planer på
många håll. Banläggarna hade sina bekymmer med markägare m.m., en
fältskjutning var nämligen planerad just i de marker där tävlingen
skulle gå fram, och styrelsen hade ju det rent organisatoriska
att tänka på. Sen var ju även det kanske största problemet. Skulle
det bli dagstart eller ej? Den frågan löstes med ett enhälligt ja.
Då kom nästa etapp, skulle de tävlande släppas iväg gemensamt
eller vore det bättre med individuell start. Då Förbundet förordade
det förstnämnda, beslöt styrelsen detsamma. De tävlande skulle då
delas upp i grupper på lämpligt avstånd från varandra detta för
att undvika kompislöpningen. Detta beslut delgavs ej de tävlande
förrän på tävlingsdagens morgon, vid utfärden till tävlingsområdet,
som gick i de kuperade markerna norr om St. Forssa, med start vid
Brerum. Så var tävlingen igång och spänningen började göra sig
gällande vid första växeln. Skulle löparna komma, som på radband
eller hade den fina vägvalsrika förstasträckan särat dem åt. Ja,
så dök första man upp, ensam, tack och lov. De övriga kom också
väl skilda åt. Redan ett stort plus för banläggarna. På nästa
sträcka blev det omkastningar och vid den växeln, var löparna
också spridda åt. Det artade sig till en fullträff. Kompislöpningen
var som lamslagen denna dag. Avgörandet skedde denna gången mellan
kontrollerna och detta har vi att tacka de utmärkta banläggarna för.
Tävlingen blev också väldigt spännande. På första sträckan
ledde Wahlbecks Fabr. genom B. Solid närmast följd av NAIS och
Matteuspojarna. Våra egna två lag låg något sämre.

Fägersten växlade som 20:e och Odermalm som 29:e. På yngre oldboybanan, där Finspång ledde, gjorde H. Danell en mycket god löpning och blev tredje man. På andra sträckan gick så Matteuspojkarna fram överraskande genom singode Stig Waernelius. Han ledde med drygt 8 minuter före nästa lag, som var NAIS-trean med Olle Borg. Nu artade det sig till en fruktansvärd strid i toppen. Det dröjde nämligen en god stund innan något nytt lag dök upp och teoretiskt sett skulle slutstriden stå mellan dessa två lag. Vår Henry Wrighed gjorde på andra sträckan en god löpning, växlade som sjunde man, ledande en liten klunga, som stött ihop på väg till växeln. Göte Magnusson i andra laget hade också gått bra och kom in bland de bättre. På sista sträckan stod så den slutliga kampen. Matteus hade här Åke Waernelius och NAIS, Ville Björnmo. Matteusgrabben tog det lugnt allt medan Naisaren körde för fullt. Han ledde vid de tre första kontrollerna även om Björnmo tagit in på honom. Så vid sista bommade Åke. Och vem stod där när han kom fram om inte den andre. Nu gällde det. Matteus eller NAIS. Åke var klar meddetsamma, han hade prickat hela banan från början och visste varåt målet låg medens Björnmo hade denna detalj kvar, Utför höjderna och ned på vägen och sedan köra. Matteus först och Naisaren 30 meter efter. Striden blev fantastisk, den värsta i Östergötlands budkavlehistoria, men den gode Matteusgrabben ville inte ge sig och 50 meter före mål ökade han något och då släppte Björnmo, han förmodade inte mera, och så var Matteusscouterna från Norrköping, för första gången budkavlemästare. Strongt gjort av de sympatiska grabbarna. Vid målet, som var förlagt vid Övreforsasjön, hade spänningen varit stor bland den talrikt församlade publiken. De hade fått uppleva något, som kanske inte återkommer inom årtionden. En jämn och ärlig kamp mellan goda sportmän. Tredje lag i tävlingen blev Hammarkindspojkarna, 18 min. efter segrande lag. Vårt bästa lag kom på 9:e plats genom G. Nylander, som missat lite onödigt vid första kontrollen. Andralaget blev 31:a genom Ingvar Björkman, som hade oturen missa sista kontrollen med närmare en timme. Bland yngre oldboy segrade Tjalve med vårt lag på 8:e plats.

Det stod klart att dagens tävling blivit en fullträff för föreningen och även om den egna insatsen inte blev den vi kanske hoppats på, så äro vi mycket nöjda. De övriga klubbarna uttryckte sin glädje över de lyckade arrangemangen och det är ett betyg att sätta värde på. Vi saxa följande ur tidningarna. "Östgöta-Corren", MAIF och klubbens alla duktiga medhjälpare är värda en strong honnör för genomförandet av denna budkavle. Det var just en sådan tävling, som man i många år hade väntat att få vara med om". "Norrköpings Tidning", Utan tvekan en av de bästa och justaste kavlar som löpts i Östergötland". "Östgöten", Förstklassiga banor, men oerhört krävande". Östergötlands Dagblad", Tävlingen blev den mest lyckade i Östergötlands historia, men så stod också Motala AIF för extra prima arrangemang. Banorna fyllde alla de fordringar man kan ställa på en budkavle".

Till slut några finesser från tävlingen. Efter första sträckans sista kontroll, fick de tävlande föra sig c:a 50 m. nedför ett berg med hjälp av linor, som var uppsatta av banläggarna. På andra sträckan hade löparna på baksidan av förutsättningen en tydlig skiss över området vid deras första kontroll. För slutsträckan hade banläggarna inte funnit någon lämplig sista kontroll, varför de helt enkelt letade upp ett litet kärr, som de sedan lät rita in på tävlingskartan. En pärla, vad kärr beträffar. Tiden och placeringen delgavs genom högtalare så snart löparna passerat målet. När prisutdelningen så förrättades hade även det duktiga sekreteriatet fått fram en fullständig prislissa för alla sträckor, som utdelades till samtliga klubbar. Segrarpriserna

bestod av snidade budkavlar i band.

Nästa söndag, den 18:e september, hade vi vår årliga klubbmatch mot LAIK, som också var arrangör, och gick söder om Nykil, där Sven Johansson strängt banorna. LAIK, vann denna gången, kanske främst genom sin gode junior Kurt Andersson, som vann B-banan hela 20 min. före bästa Maifare, som var B. Ljungström. På A-banan segrade Torsten Rydell halvminuten före Klubbkamraten Gunnar Nylander. Föreningarna har nu var sin inteckning i vandringspriset, vilket bör sporra att nästa år försöka återerövra detsamma.

Den 25 september var det dags för DM individuellt. Tävlingen gick 5 km. norr om Regna, med Tjalve, Norrköping, som arrangör. Här lossnade det äntligen för oss och föreningen nådde flera goda placeringar. Våra duktiga damer vann nämligen det första lag-DM, som gått till Motala i orientering. Karin Larsson, Sonia Brask och Eva Hedlund var namnen och individuellt fick de följande placeringar 3:a, 8:a och 10:a. Karl-Erik Hallberg vann B-klassen med T. Cederin på 14 plats. I A-klassen blev G. Nylander 6:e man varpå följde Göte Magnusson 13:e och Gösta Odermalm 19:e. I lagtävlingen blev föreningen 4:a efter hård minutstrid med IFK Linköping, och Hammarkindspojarna. På hemresan ljöd allsången friskt i bussen och stämningen var på topppunkten.

Den 27 september gick så Natt-KM. Som banläggare stod G. Karlsson och Lennart Nilsson, och stråket gick i skogarna mellan Blommedal, Bona och Sundsjö. Överlägsen segrare blev T. Rydell, som vann med 27 min. före G. Nylander och trea var G. Magnusson. För första gången avgjorde de övriga Motalaklubbarna sina mästerskap gemensamt med oss. Tävlingen fick allas lovord.

Så kom vi in i oktober och väntade väl en något kyligare väderlek än den som rätt förut i höst, ty man gör sig inte skyldig till några överdrifter om man betecknar denna sensommar, som den torraste och bästa ur orienteringssynpunkt. Skogsluften var mild och behaglig.

Den 2 oktober styrde vi kosan söderut, till IK Hakarpspojarnas nationella tävling, som gick c:a 20 km nordost om Huskvarna. Den lämnade dock inte det utbyte, som vi kanske väntat oss, genom det alltför nonchalanta sätt varpå banorna lagts upp. Att lägga starten c:a 300 m fel om den plats, som angetts och dessutom välja en kontroll, som den första på A-banan, en gränsvinkel, som låg drygt 250 m fel, visar att de tydligen inte var mogna, som tävlingsarrangörer, allt annat att förtiga. Detta var ju otursamt så till måtto att Gösta Odermalm segrade på A-banan och Stina Nilsson blev trea på dambanan. Protester lämnades till tävlingsledningen av Linköpings och Motala AIF mot ovanstående. Styrelsen beslöt senare att ej godkänna tävlingen, som gällande för vandringspriset.

Den 9 oktober, tillika Älgsöndagen, hade vi överenskommit med Tjällmo IF om en klubbmatch på Karlsby kronopark. Den lades naturligtvis av G. Karlsson, som på grund av knäskada ej kunnat tävla denna höst, och han hande snickrat ihop tre fina banor i det karriska terrängavsnittet mellan Vassholma - Lilla Boda och Vresjön. Det blev rätt jämna strider i det strålände, men något kyliga höstvädret. Vi vann på vår bredd medans Tjällmo tog de individuella segrarna. På långa banan segrade G. Pettersson, Tjällmo, med 16 sek. före G. Nylander. Trea var Göran Djurberg, Hallby, som nådde så god placering på årets SM, som 9:e. Han deltog utom tävlan. B-banan vanns av N.E. Åberg, Tjällmo med Peter Andersson, som bästa Maifare på 4:e plats. C-banan slutligen blev en triumf för Georg Gustavsson, Tjällmo, som tryckte dit allas vår "Adam" med 10 sek., men så gällde inte distansen 1500 m heller.

Den 16 oktober var det bestämt att Dag-Km skulle avgöras och i höstfagert väder styrde bussarna norrut. Denna gång var även Mjölby-kretsen med, förutom de övriga Motalaklubbarna, så det blev gott om folk i skogen. De flesta gissade på att G. Karlsson, som även nu stod som banläggare, hade strängt banorna antingen i Åsbro eller också Askersund. Men döm om de snopna ansikten, som syntes då bussarna svängde mot Bona och sedan även genom Godegård och bort mot Tjällmo. Det hade väl ingen tänkt sig. Sin vana trogen hade Gustaf komponerat fyra bra stråk, som också rönt allas uppskattning. Starten var vid Jobotorp och målet 1 km. nordnordost om Hultorp. Åt Tjällmohället till. Segrare på långa banan blev G. Nylander med G. Odermalm närmast. Övriga klubbmästare blev: Yngre oldboy, Geisner Nilsson, Äldre oldboy: Alvar Carlén, Damer: Karin Larsson, Äldre juniorer: Lennart Lundkvist, Yngre juniorer: Olle Nicklasson. Bland B-seniörerna segrade Hans Hedlund med Evert Rydell närmast och bland Damer B vann Doris Davidsson.

Den 23 oktober deltog en liten trupp i Eskilstuna-kamraternas tävling, som gick i regn och kyla i närheten av Årila. Alvar Carlén belade en hedrande 10:e placering i den jämna oldboy-klassen.

På hemmaplan arrangerades Ungdomens Orienteringsuppbåd, som Lennart Lundkvist skötte på ett alldeles utmärkt sätt. Tyvärr så var vädret det sämsta tänkbara denna dag med både regn och kyla, varför endast 7 st. startade. Detta uppbåd fortsatte även den 30 och 31 oktober samt den 4 november. De sistnämnda dagarna var skolorna talrikt representerade och sammanlagt har 245 st. ungdomar startat i tävlingen. Till de som svarat för arrangemangen, L. Lundkvist och G. Rolling, vill föreningen framföra ett hjärtligt tack.

Nu närmade sig slutet på säsongen och den 30 oktober var föreningen representerad vid Sydsvenska Mästerskapen, där Östgötarna deltog för första gången, Sportingträffen i Katrineholm och OK Ydreringens orienteringsträff.

Till den förstnämnda tävlingen, som gick norr om Glimåkra i Skåne, hade Förbundet uttagit Karin Larsson, Sonia Brask, Göte Magnusson och G. Nylander. Det blev emellertid inga större framgångar vare sig individuellt eller i lag för östgötarna kanske beroende på att de flesta var lite utkörda efter den långa säsongen. Bland damerna kom Karin Larsson på 23:e plats och trea bland Östgötaflickorna med Sonia Brask något längre ned i prislistan. I seniorklassen hamnade G. Nylander och G. Magnusson på något blygsammare placeringar. 71:a resp. 109:a. Det blev i alla fall en upplevelse för de uttagna att få deltaga i ett mästerskap, näst intill det svenska.

På Sportingträffen blev det ej heller några framgångar. Tävlingen var inte så lyckad och fick dålig kritik i tidningarna. Bäst bland seniorerna kom Hasse Jansson följd av T. Cederin.

I Ydreträffen var det också nedrullat för våra grabbar, varför placeringarna uteblev även här.

Den 13 november gick Skogskarlsmatchen mellan Småland och Östergötland, denna gång förlagd till Eksjö. Här vann Alvar Carlén efter ett mycket starkt lopp, och upprepade därigenom sin seger från i fjol. Oavsett respittiden, är det strongly gjort av den nu 56-årige oldboyn.

Då vi ser tillbaka på det gångna säsongen, kan vi konstatera att resultatet förbättrats åtskilligt i flera klasser. För att börja med seniorerna så ha de nu visat framfötterna vid flera tillfällen och får vi bara behålla den nuvarande stammen, finnes all anledning att se framtiden an och därigenom konkurrera med övriga storklubbar. Damerna ha gjort sin hitintills bästa säsong och visat ett glädjande träningsintresse, vilket bådär gott för fortsättningen. Men försumma inte löpträningen, den är kanske lite för dålig överlag i Östergötland för närvarande jämfört med andra distrikt.